

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ผลของการจัดรูปที่ดินต่อการดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการสำรวจกระทำเป็น 3 ลักษณะคือ

1. การสำรวจเปรียบเทียบผลด้านเศรษฐกิจของครัวเรือนภาคเกษตร ในเขตจัดรูปที่ดิน กับนอกเขตจัดรูปที่ดิน อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. การสำรวจเปรียบเทียบผลด้านสังคมของครัวเรือนภาคเกษตร ในเขตจัดรูปที่ดินกับนอกเขตจัดรูปที่ดิน อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. การสำรวจผลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาในลักษณะของการศึกษาเชิงพรรณนา และเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร เป็นการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ เอกสาร วิทยานิพนธ์ นอกจากนี้จะทำการรวบรวมจากผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องในเขตโครงการจัดรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ศึกษาจากภาคสนาม ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตรที่อยู่ในเขตจัดรูปที่ดินและกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่อยู่นอกเขตจัดรูปที่ดิน ในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขนาดตัวอย่างและวิธีสุ่ม

ขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ 60 ครัวเรือนจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญกลุ่มละ 30 ครัวเรือน โดยจะใช้ประชากรหน่วยใดก็ได้ที่บังเอิญอยู่หรือผ่านมาในวันที่ผู้ศึกษาออกเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดินในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ต้องการที่จะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมจากผลการจัดรูปที่ดินต่อการดำรงชีวิตของครัวเรือนภาคเกษตร โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะสร้างแบบสอบถามสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตร โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็นที่สำคัญ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของประชากร

เกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การประกอบอาชีพเสริม และการครอบครองที่ดิน โดยเป็นคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

เกี่ยวกับข้อมูลทางสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนภาคเกษตร ได้แก่ ปริมาณและค่าใช้จ่ายการไถ่ปุ๋ย ปริมาณและค่าใช้จ่ายการไถ่ยาฆ่าแมลง การจ้างแรงงานเก็บเกี่ยว ค่าจ้างขนส่งผลผลิต ผลผลิตและราคาที่ได้ และรายได้จากผลผลิต เป็นคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านสังคม

เกี่ยวกับข้อมูลทางสภาพสังคมของครัวเรือนภาคเกษตร ได้แก่ การเป็นสมาชิกขององค์กรทางสังคม การเคลื่อนย้ายแรงงาน การว่างงาน การจ้างงาน ทักษะทางสังคม เป็นคำถามมีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตรที่อยู่ในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดินในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาจะทำการออกภาคสนามพร้อมสังเกตการณ์โดยจะใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS Version 10.0.0 การวิเคราะห์ แบ่งออกเป็นดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) คำนวณค่าสถิติ แล้วบรรยายคุณลักษณะของประชากร ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทดสอบเปรียบเทียบโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย และนำเสนอในรูปของตารางเปรียบเทียบ

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วยค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การประกอบอาชีพเสริม และการครอบครองที่ดิน โดยการคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของตาราง

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และนำเสนอในรูปของตารางเปรียบเทียบ

ส่วนที่ 3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ คำนวณหาโดยใช้ค่าเฉลี่ย กำหนดค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ระดับ 5.00 ขึ้นไป ในการศึกษาครั้งนี้ถือว่ามีความแตกต่างกัน และนำเสนอในรูปของตารางเปรียบเทียบ

ส่วนที่ 4 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านสังคม คำนวณหาโดยใช้ค่าร้อยละ กำหนดค่าความแตกต่างของค่าร้อยละที่ระดับ 5.00 ขึ้นไปในการศึกษาครั้งนี้ถือว่ามีความแตกต่างกันและนำเสนอในรูปของตารางเปรียบเทียบ